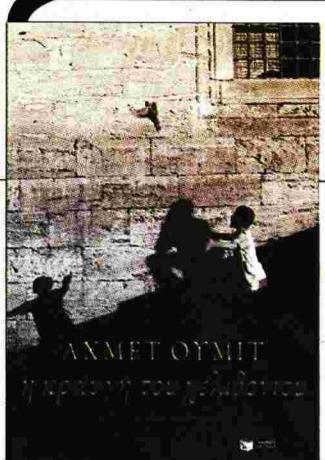

Προθίκες

ΑΧΜΕΤ ΟΥΜΙΤ
Η κραυγή
του χελδονιού
Μετάφραση
Θάνος
Ζαράγκαλης.
Εκδόσεις Πατάκη,
2019, σελ. 528,
τιμή 19,90 ευρώ

Τα αστυνομικά μυθιστορήματα του τούρκου συγγραφέα **Αχμέτ Ουμίτ**, ενταγμένα στη μεσογειακή παράδοση του είδους, όπως την υπηρέτησαν οι *Μανούέλ Βάθκεθ Μονταλμπάν*, *Αντρέα Καμιλέρι* και αρκετοί άλλοι ζώντες εκπρόσωποί της, περιστρέφονται γύρω από τη χαρτογράφηση των συνοικιών της Ιστανμπούλ και του εγκλήματός τους: Μπέγιογλου, Ταξίμ, Φερίκιοι, Σαμάτια, μαριζόι, χαρτοπάικτες, νταϊδές, μικροαλήτες του δρόμου συνιστούν το αστικό και ανθρώπινο σκηνικό στο οποίο κινείται ο αστυνόμος Νεβζάτ. Στην *Κραυγή του χελδονιού* (εκδ. Πατάκη) μια σειρά από δολοφονίες παιδεραστών σηματοδοτούν την επανεμφάνιση ενός σίριαλ κίλερ που είχε παραμείνει αισιύληπτος επί πέντε χρόνια. Αναλαμβάνοντας την υπόθεση του Νεβζάτ διαπιστώνει ότι αφενός αγγίζει προσωπικά τον ίδιο και τους συνεργάτες του, αφετέρου δεν περιορίζεται στο παλιό της πλαίσιο, αλλά διαθέτει προεκτάσεις που οδηγούν σε κυκλώματα εμπορίας ανθρωπίνων οργάνων και εκμετάλλευσης σύρων προσφύγων. Ο Ουμίτ αξιοποιεί ικανοποιητικά την πλοκή, η πραγματική γοητεία του όμως βρίσκεται στη σκιαγράφηση του σκηνικού. Υπενθυμίζει υπαινικτικά τη διαστρωμάτωση του παρελθόντος της Πόλης (η Κωνσταντινούπολη ξεπροβάλλει στη στοά Χατζόπουλου όπου πίνουν καφέ οι πρωταγωνιστές ή στην ελλήνιδα σύντροφο του αστυνόμου) και τονίζει την πρόσφατη μετάλλαξη της: το Μπομόντι, «αυτή η όμορφη συνοικία όπου κάποτε στους κήπους των αρχοντικών υψώνονταν καρυδιές, είχε μετατραπεί σε χωράφι για ουρανούς». Καινοφανείς πρακτικές εγκλήματος διαρρηγούν την κοινότητα και η μεταχιμακή σημειερή Τουρκία αποδεικνύεται χώρα με αυξανόμενες ανισόπτερες και κλονιομένες κοινωνικές σταθερές. Εκτός από πλάγιες αναφορές, η πολιτική απουσιάζει από το προσκήνιο – οι χαρακτήρες του Ουμίτ, καθημερινοί, πραγματιστές ανθρώποι, δεν ενδίδουν σε φρουρές ελπίδες.

ΜΑΡΚΟΣ ΚΑΡΑΣΑΡΙΝΗΣ

Η φιλολογία κατά Νίτσε

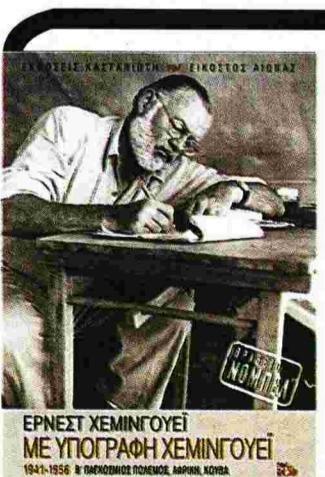
Εμείνε στην ιστορία ως φιλόσοφος αλλά ξεκίνησε την καριέρα του ως φιλόλογος. Με σπουδές Κλασικής Φιλολογίας στη Λειψία, καθηγητής στο ίδιο αντικείμενο στο Πανεπιστήμιο της Βασιλείας για μία δεκαετία, ο *Φρίντριχ Νίτσε* (1844-1900) απομακρύνθηκε σταδιακά από τη Φιλολογία, αλλά οι θέσεις του για την αποστολή της παραμένουν μοχλός της κοσμοθεωρίας και της φιλοσοφικής σκέψης του. Τις θέσεις αυτές ερανίζεται από κείμενά του (την αλληλογραφία του, το μελέτημα *Ο Ομηρος και η Κλασική Φιλολογία*, το ανέκδοτο δοκίμιο *Εμείς οι φιλόσοφοι* κ.ά.) ο κλασικός φιλόλογος *Βασίλειος Π. Βερτουδάκης* στον τόμο *Friedrich Nietzsche, Για τη φιλολογία* (εκδ. Περιοπωμένη, 2019). Η κατά Νίτσε φιλολογία είναι η τέχνη της αργής ανάγνωσης και έργο του φιλόλογου να κατανοεί καλύτερα το παρόν διά μέσου της αρχαιότητας μακριά από σχολαστικούς και αρχαιοδιμιφικές εμμονές. Ο γερμανός στοχαστής, διαυγής και προκλητικός, θέτει ερωτήματα για την επιστήμη που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά των σύγχρονων ανθρωπιστικών σπουδών: Τι οδηγεί τους νέους στις σπουδές φιλολογίας σήμερα; Πώς καταρτίζεται ένας φιλόλογος; Ποια είναι η αξία και η αποστολή της (κλασικής) φιλολογίας; Ερωτήματα που εξακολουθητικά μας ενδιαφέρουν, ειδικά στην Ελλάδα, όπου η πολιτισμική μας ταυτότητα είναι αδιανόητη έξω από τη μελέτη της αρχαιότητας. Το εργοβιογραφικό χρονολόγιο, οι μετρημένες σπηλαιώσεις και τα επιλεγόμενα, όπου ο ερανιστής και μεταφραστής συναρμολογεί με σαφήνεια και οικονομία τις νιτσεύκες θέσεις σε έναν θεωρητικό κορμό, συμπληρώνουν ιδιαίτερα τον τόμο, καθιστώντας αυτή τη σύντομη ανθολογία απαράίτητο ανάγνωσμα και αφορμή συζήτησης για την αναγκαία ανανέωση των κλασικών σπουδών στα ελληνικά σχολεία και πανεπιστήμια.

ΛΑΜΠΡΗΝΗ ΚΟΥΖΕΛΗ

FRIEDRICH NIETZSCHE
Για τη φιλολογία.
Θέσεις και αφορισμοί
Επιλογή κειμένων,
μετάφραση, επιλεγόμενα
Βασίλειος Π. Βερτουδάκης
Ιδιότητα Σάδεσης
Εκδόσιμη

ΛΑΜΠΡΗΝΗ ΚΟΥΖΕΛΗ

ΕΡΝΕΣΤ ΧΕΜΙΝΓΟΥΕΙ
Με υπογραφή Χεμινγουεϊ
1941-1956, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, Αφρική, Κούβα
Μετάφραση Ηλίας Μαγκλίνης.
Εκδόσεις Καστανιώτη, 2019, σελ. 224, τιμή 13 ευρώ

Πόλεμος και σαφάρι

Η δημοσιογραφία του *Ερνεστ Χέμινγουεϊ* υπολείπεται σε ποιότητα της λογοτεχνικής του παραγωγής – πρόκειται για συχνή επισήμανση που συνοδεύει το όνομα ενός από τους μεγαλύτερους αμερικανούς συγγραφείς του 20ού αιώνα. Ωστόσο, στον τρίτο τόμο των επιλεγμένων άρθρων του με τίτλο *Με υπογραφή Χέμινγουεϊ* (εκδ. Καστανιώτη) που καλύπτει τα χρόνια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, εντυπώσεις από το ταξίδι του 1954 στην Αφρική και στηγάμπτυπα της ζωής του στην Κούβα, αντιλαμβάνεται κανείς ξεκάθαρα ότι το σημαντικό στα κείμενα αυτά είναι οι αποτυπώσεις της οριακής εμπειρίας. Η άσθοση του να βρίσκεσαι σε ένα αποβατικό καθ' οδόν προς τις ακτές της Νορμανδίας την D-Day στις 6 Ιουνίου 1944. Να συνοδεύει μια ομάδα ανταρτών στα περίχωρα του Παρισιού την ημέρα της απελευθέρωσής του. Να επιχειρείς να φτάσεις σε ασφαλές μέρος μετά την αναγκαστική προσγένωση του αεροπλάνου σου στην αφρικανική ζούγκλα. Εδώ ο Χέμινγουεϊ δεν αναζητεί την πλοκή, το στόρι. Προσφέρει στον αναγνώστη φήματα από τη δική του άμεση εμπλοκή με την πραγματικότητα.

Το φάρεμα του ξιφία, μια κάπως επεισοδιακή έξοδος με δόκιμους του αμερικανικού Ναυτικού, ένας θάνατος στο πεδίο της μάχης θυμίζουν σκηνές που ο αμερικανός νομπελίστας έχει αποδώσει στα λογοτεχνικά του έργα με οξύτερη γραφίδα. Οπως όμως σημειώνει αφορμηστικά και ο ίδιος για την απόσταση της οριακής εμπειρίας από τη γραφή, «ο πραγματικός πόλεμος δεν έχει καμία σχέση με τον πόλεμο στο χαρτί, και οι περιγραφές ελάχιστη σχέση έχουν με το πώς πραγματικά είναι ο πόλεμος».

ΜΑΡΚΟΣ ΚΑΡΑΣΑΡΙΝΗΣ

Διευθύνσεις
όπου μπορείτε
να αναζητήσετε
ψηφιακό
περιεχόμενο

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ
ONLINE

ΛΑΜΠΡΗΝΗ ΚΟΥΖΕΛΗ

ΤΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΣΤΑ ΑΣΚΙ

<http://www.askiweb.eu>

Στα «Ψηφιακά Περιοδικά» των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ) θα βρείτε τέσσερα εμβληματικά περιοδικά: Πρώτη η «Επιθεώρηση Τέχνης» (1954-1967), που αποτυπώνει τις αναζητήσεις της ελληνικής Αριστεράς στις μετεμφυλιακές πραγματικότητες μέχρι την κήρυξη της στρατιωτικής δικτατορίας τον Απρίλιο του 1967. Δημόπτης Ραυτόπουλος και Τίτος Πατρίκιος, μεταξύ άλλων, στη Συντακτική Επιτροπή και ανάμεσα στους συνεργάτες ο Τσίρκας, ο Βασιλικός, ο Αναγνωστάκης, Ακολουθεί την περίφημη «Κρίτικη» (1959-1961) του Μανόλη Αναγνωστάκη, από τα σημαντικότερα μεταπολεμικά πολιτιστικά περιοδικά. Επειτα έρχονται η «Συνέχεια» (1973), το σημαντικότερο περιοδικό λογοτεχνίας, κριτικής και ιδεών που κυκλοφόρησε στην περίοδο της δικτατορίας, και μεταπολεμιτικός «Πολίτης» (1976-1995, 1998-2005) του Αγγελού Ελεφάντη, το περιοδικό της ελληνικής Αριστεράς για τον πολιτισμό, την τέχνη και τη λογοτεχνία.

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr>

Η συλλογή Ψηφιοποιημένων περιοδικών του Εθνικού Κέντρου Κειμερίωσης (ΕΚΤ) προσφέρει ελεύθερη πρόσβαση σε άλλα τρία σημαντικά μεταπολεμικά περιοδικά, στον «Ερανιστή», το επιστημονικό φιλολογικό περιοδικό που ίδρυσε το 1963 ο Ομήλος Μελέτης του Ελληνικού Διαφωτισμού, στον «Μνήμονα», το επιστημονικό περιοδικό ιστορικών σπουδών, κυρίως, την Επαρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού, που κυκλοφορεί από το 1971, και στη «Σύγκριση/Comparaison», το μοναδικό ελληνικό περιοδικό συγκριτικής γραμματολογίας, που εκδίδεται από την Ελληνική Επαρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας από το 1989.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΤΗ ΒΙΚΙΘΗΚΗ

<https://el.wikisource.org>

Επιλέγετε την κατηγορία «Συγγραφείς» στη Βικιθήκη και διαβάστε από Σολώμο και Καρκαβίτσα μέχρι Σαΐζηπρ και Μολιέρο και από το «Άσμα πολεμιστήριον» του Κοραή ως τα ποιήματα της Μαρίας Πολυδούρη. Τα κείμενα αντλούνται από περι